

esperanto USA

Bi-monthly bulletin published by the Esperanto League for North America ☆ 3/1999
Dumonata bulteno publikigata de Esperanto-Ligo por Norda Ameriko ☆ Junio 1999

Look inside for:

Prezidanta mesaĝo	2
30 Years of Esperanto at SFSU	3
Video Course to Teach Esperanto	4
Pri lerniloj de Esperanto	5
Menciinde	5
E-instruado per korespondado en Rusio	6
Correspondence Courses	6
Koresponddeziroj	6
Internacia E-Instituto	7
Children Around the World	7
Recenzoj Instrumaterialoj	8
Esperanto Exams	9
Education for Children	10
Useful Addresses	10
The 4 th All-American Esperanto Congress	11
Loke kaj regione	11
How to Learn Esperanto	12
How to Teach Esperanto	12

Rudolf RAKUŠA

DU ILUZIOJ

Ĝuste pro tio, ĉar pri la genieco de nia Majstro ne ekzistas dubo, mi enkondukas la rezonadon pri la metodiko de la Esperanto-instruado per monstro de du falsaj esperoj, kiujn ligis Zamenhof antaŭ 70 jaroj al la apero de la unua lernolibro.

Zamenhof eraris tiam unue, esperante, ke la plenigeblaj paperetoj, aldonitaj al la ANTAŬPAROLO, havos grandan sukceson. La teksto laŭtis: »Mi subskribinto promesas, ke mi lernos la lingvon intrnacion de D-ro Esperanto, se estos montrite, ke dek milionoj da personoj subskribis tiun saman promeson.«

Tiu alvoko havis minimuman efikon. Ne la dek milionoj, pri kiuj revis Zamenhof, sed la uzantoj de la broŝuro, kiu estis samtempe lernolibro, fariĝis la unuaj esperantistoj. La uzado de Esperanto kaj la sentado de malrapide sed konstante grandiganta anaro donis al ĝi la vivon.

La dua eraro aŭ iluzio de Zamenhof estis lia prijuĝo de la facileco de Esperanto. Li estis konvinkita, ke la homoj uzos la Lingvon internacion por korespondi kun alinacianoj helpe de la 16-regula gramatiko kaj helpe de la vortareto (ŝlosilo), kiun oni simple aldonos al la propra skribaĵo. La kreinto de Esperanto kompreneble klare vidis la simplan strukturon de Esperanto, sed pretervidis la fakton, ke kunmetitaj vortoj kiel ekz. *bedaŭr-ind-ulino* kaj eĉ pli simplaj estas nek tuj kompreneblaj nek tuj formeblaj. Ili devas esti lernataj.

Zamenhof baldaŭ ekkonis, kiel erarigaj estas ambaŭ iluzioj. Tamen ili ankoraŭ ĉiam fantomas en tiu aŭ simila formo en la kapoj de kelkaj esperantistoj kaj malutilas al la serioza laboro de instruistoj. Ĝuste je la 70-jara jubileo de Esperanto ni devas do konstati: Unue, ke Esperanto ne estas uzebla kiel ŝlosila lingvo, ĉar oni devas ĝin lerni kiel ĉiun alian lingvon. Due, ke Esperanto ne estas tiel facile lernebla, kiel tion imagas multaj perfektaj esperantistoj, kiuj vidas nur ĝian genian, travideblan strukturon kaj havas pro tio la saman opinion pri ĝi, kiel komence Zamenhof mem. La gramatika kaj vortara strukturo certe ege helpas al pli rapida ellerno de Esperanto, sed tamen ĝi devas esti lernata kiel ĉiuj aliaj lingvoj laŭ la plej bonaj instrumentodaj principoj, ĉar la procedo de la alproprigo estas la sama ĉe naturaj lingvoj kaj ĉe la artefarita Internacia lingvo. En la uzado ja ne ekzistas diferenco inter Esperanto kaj iu ajn fremda lingvo.

[Materialo prenita el *Esperanto kaj ĝia instruado en lernejoj*. Ljubljana: Jugoslavia Esperanto-Federacio, 1959, p. 27-28]

Esperanto League for North America
PO Box 1129, El Cerrito CA 94530,
USA/USONO
tel: 510/653-0998; fax: 510/653-1468;
e-mail: elna@esperanto-usa.org

President/Prezidanto: David T Wolff
Vice President/Vicprezidanto: Derek S Roff

Secretary/Sekretario: Ellen M Eddy
Treasurer/Kasisto: Anna Bennett
Other Board Members/Alia estraranoj:
Steven G Belant, Mike Donohoo, Grant T Goodall, D Gary Grady, Michele Gregory, Dorothy B Holland, Reginald Jaderstrom, Orlando E Raola, Sylvan J Zaft

Director, Central Office/Direktoro de la Centra Oficejo: Miko Sloper
Vice Director, Central Office/Vicdirektoro de la Centra Oficejo: Ionel Oneț

esperanto USA

Bi-monthly bulletin published by the
Esperanto League for North America
Dumonata bulteno publikigata de
Esperanto-Ligo por Norda Ameriko
Vol. 35, No. 3

ISSN 1056-0297

Editor/Redaktoro: Ionel Oneț
tel. 510/653-0996; fax: 510/653-1468;
e-mail: ionel@esperanto-usa.org

Materials for *esperanto USA* should be sent to/Materialojn por *esperanto USA* oni sendu al: *esperanto USA*, PO Box 1129, El Cerrito CA 94530, USA/USONO, or by e-mail/aŭ e-poŝte al: e-usa@esperanto-usa.org.

The opinions expressed in this bulletin are those of the authors, and don't necessarily represent the point of view of ELNA or its newsletter/La opinioj esprimataj en ĉi bulteno apartenas al la aŭtoroj, kaj ne nepre prezentas la vidpunkton de ELNA aŭ ties novaĵletero.

Reprinting materials from this bulletin is permitted, provided that due credit is given, and a copy of the reprinted material is sent to ELNA/Estas permesate reaperigi materialojn el ĉi bulteno, kondiĉe ke oni ĝuste indiku la fonton kaj ke oni sendu ekzempleron de la republikigita materialo al ELNA.

Deadline for the next issue/Limdato por la sekva numero: 20.07.1999.

Saluton ĉiuj,

I hope you've all put your copy of the Beer Poster to good use. We've had over 900 hits on our web site just because of it. Last month I handed some copies out at work, and they went up in people's cubicles. The next week, a major (big – huge!) potential customer sent ten people over to see if we could handle the very large order they were considering. They spent an entire week reviewing our product, manufacturing capabilities, suppliers, etc. On their last day, one of my coworkers came over with a request from them. I wondered what they might want from me, but he said they had seen the Beer Poster in his cubicle... and they were wondering if I had any extra copies.

If you need more copies, just contact the Central Office. Speaking of the CO, apparently the Post Office loses a significant proportion of the things we send out. If you do not receive something, please contact the CO by e-mail or phone. We'll be glad to figure out where the problem is and to do whatever is necessary to make you happy. (Also note that occasionally e-mail goes astray, too, just like the paper version. If you don't get a response to e-mail, please call.)

Board member Derek Roff came up with a great idea to encourage people to join ELNA. Sometimes promising local Esperantists delay joining ELNA because they're not quite ready to pay for a regular membership. To encourage these people, we are seeking donations of one-year ELNA memberships. (Since Derek has not come up with a better name, we're calling them Roff Individuaj Rabataj Apogoj, or Roff IRAs.) Please consider contributing one or more Roff IRAs at \$30 each for this intriguing experiment. Send your donations to the Central Office.

Important events coming up: You should have received your election ballot by now. Please take a few minutes to look it over and vote. We simplified the balloting procedure a year ago, so you can get it back to us more easily. Also, you received a Talent Bank form in your renewal package. If you have any kind of skills that might be useful to ELNA, and even a few hours a year to contribute, please fill out the form and send it back to us. We have found some real jewels through this project and perhaps you'll be the next one.

The National Convention is coming up, July 24-26 (Interkona Vespero and board meeting on the 23rd). If you've never attended one before, we're ready to help you. Last year we tried a "Buddy System," where you can request an expert Esperantist as a buddy to guide you. This was a big success and we'll have buddies available again this year. And you'll be able to visit the always-popular Book Service at the convention... but now you'll be able to use a credit card to buy things.

And last, an Ege Bone! to Thomas Alexander of Rochester NY. Tom arranged a local TV broadcast about Esperanto, and he and his fellow Rochesterians have been getting other good publicity there.

Thanks --

David WOLFF, President
dwolff@world.std.com
(978) 264-0286 (8-10pm Eastern time weekdays,
noon-5pm weekends)

30 YEARS OF ESPERANTO AT SAN FRANCISCO STATE

“California is instituting bilingual programs, and our teachers need to learn foreign languages; why should California teachers have to go to the east coast to study Esperanto when we could have a program right here?”

This reasonable question, addressed by Cathy Schulze to the San Francisco State University Dean of Humanities, resulted in the first annual three-week SFSU summer Esperanto workshop, featuring the famed author, poet, and teacher William Auld, who had just published his new Esperanto textbook, and attracting teachers and others from across the country to meet both Auld and each other. Some came to gain the means to try teaching Esperanto to their school classes. Others – far more – came merely to improve their own knowledge. Auld returned year after year for several years until the program matured and diversified, with multiple instructors, multiple tracks, and students from all walks of life coming from around the world to participate.

It was my privilege to succeed Auld in 1978, to teach at SFSU several times in the decade that followed, and to see the program increase in attendance, effectiveness, and prestige year after year. As I did so, I came to appreciate many features that make SFSU different from other intensive summer language programs, including Esperanto programs. Let me enumerate some of the ways:

1. Beginners have never been the majority of the students, yet advanced participants eagerly help the beginners to make startlingly rapid progress.

2. The university provides housing that allows participants to live together, and students spontaneously make use of this to use as much Esperanto as possible outside the classroom. Rarely does one hear the tired phrase, “ne krokodilu”; people simply speak as seems comfortable to them, and it keeps coming out Esperanto most of the time, often even from people who didn’t speak a word a week before.

3. Because the advanced students often tended to return year after year, it

was desirable from the beginning to change topics in the advanced classes each year (which, of course, encouraged even more students to come back year after year). Many of the themes over the years have been quite innovative. In 1987, before the Universal Convention in Beijing, one of the courses was devoted mostly to studying China through Esperanto. Another year, the advanced class was called “Creative Writing in Esperanto.” A colleague pointed out that in most other languages one would not attempt anything so ambitious, but Esperanto being Esperanto, it hadn’t occurred to us that it might be over our collective head, and indeed some of the compositions of that summer eventually found their way into literary anthologies. (Jim Cool’s memorable translation of “Jabberwocky” is certainly one of the best in any language.)

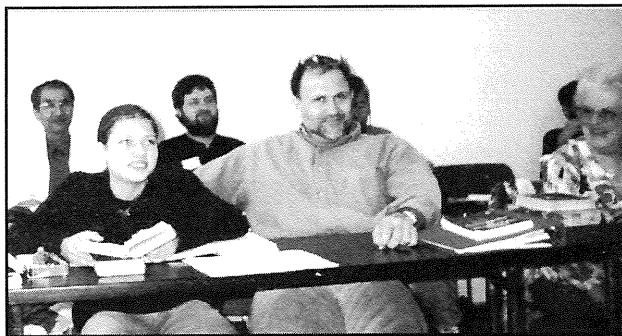
4. The program has sought to change teachers constantly. The “team” has never been exactly the same twice, so far as I know, and few instructors have taught more than a couple of times. This has allowed repeat students contact with some of the most noted figures in the Esperanto-speaking world. In most years each instructor has taught some of the time at each level in order to maximize this contact. The instructors are not particularly well paid as these things go, and I wonder sometimes how SFSU is able to attract them, but as a couple of them told me recently, “There is a good deal of prestige to teaching at SFSU. It is one of the most respected Esperanto programs in the world.”

5. The ethos at the SFSU workshop is a carefully cultivated blend of good cheer and hard work. Humor, laughter, and a sense of merry romp pervade all, and yet the students expect to learn and demand to be taught. If this is exhausting for the instructors (and it is!), it is also inspiring. SFSU’s level of joy in learning, one is often told, is rarely

achieved in other Esperanto programs. Naturally, some very close friendships have derived from participation at the SFSU workshop.

6. Each year the makeup of the student body seems to become more international, a reflection of the Esperanto community itself, and a demonstration both of the need for Esperanto and of its effectiveness at meeting that need.

7. Finally, the summer workshop offers regular university credit, one semester-course worth of it.

The late Cathy Schulze, as the original proponent of the workshop, gave generously of her time and her money to make it happen. Never a teacher in the program herself, she was often a paying student in the early years, and always the organizing genius behind the scenes, identifying potential instructors; recruiting students; advising the university about the needs of the program; helping potential students with visas, or travel, or fellowships; smoothing occasionally ruffled feathers; encouraging here; suggesting there. Always the diplomat, ever the hostess, and often even paying the bill.

This summer will be the thirtieth consecutive year for the SFSU summerworkshop. Cathy’s absence will be felt, of course. Yet, following her vision, once again old friends and friends-to-be from around the globe will gather at SFSU to enjoy a world without walls, where the future always looks a little brighter than one realized.

David JORDAN (La Jolla CA)

PASSPORT TO DRAMA-DRIVEN LEARNING

Those who seek accepted pedagogic practice in *Pasporto al la tuta mondo* will, I suspect, seek in vain. Though a university teacher I do not consider myself an educationalist; though a professor of language (German and Esperanto) I do not regard myself a linguist. Theory sends me to sleep, methodology I can barely spell. A quarter-century perusal of academic journals on the subject of language-teaching has convinced me that, despite well-meaning theorising, little real progress – at least in the English-speaking world – has been made in turning monoglots into polyglots. There is still no substitute for an enthusiastic teacher, fresh and relevant learning material and, perhaps above all, an atmosphere in which the student wishes to study.

It is essentially these last two factors – relevance of teaching materials and establishment of appropriate atmosphere – which inform *Pasporto al la tuta mondo*. In this I am indebted to Edveno Grobe who created the Bonvolo family and who provided the initial setting for the series. The existence of original and colourful characters in a timeless yet recognisable Esperanto environment was invaluable in creating atmosphere. My task, in shaping the basic concept to the needs of video and television, was to provide a new and vibrant teaching resource.

Television is a deceptive medium. There is bad television, good television, and much that is indifferent. One of the most successful formats of recent times is the continuous drama, more popularly known as the soap-opera. This, it has to be said, is more often reviled than revered: how many parents – I have done so myself – have berated their offspring for time-wasting through vacuous soap-watching? Nevertheless countless millions of people, across the entire world, daily follow soaps. In so doing these viewers are responding to a primeval need for

story-telling which, in recent times, has tended to move from its aural, later written origins, to become a visual medium.

Thus *Pasporto al la tuta mondo* is, simply, a story. A dramatic story, a television story, but a story nevertheless. Indeed, it is the longest drama ever conceived and written in Esperanto (of this dubious distinction I am – to my shame – immodestly proud). Moreover – this is important in understanding the rationale of the series – it is drama which drives the language-learning. At this point educationalists will throw up their hands in horror. There is no Cseh-methodology (that word again); no basic vocabulary of common roots to underpin the dialogues; no grammar-driven agenda to dictate precisely when and where a particular principle should be introduced.

Instead, the needs of plot and, in particular, character, are paramount. It is they which determine teaching and learning in *Pasporto al la tuta mondo*. This is not to suggest that linguistic anarchy is the (dis)order of the day: quite the contrary. As in any language course, grammatical and other principles are drip-fed at appropriate points and supported by relevant exercises (designed, far more genially than ever I could, by Stefan MacGill) to become part of the student's active language. I have not, however, shirked from using – albeit passively – apparently “advanced” language forms in initial lessons where plot or character demand it. A case in point is an early appearance of the participle *rompita*: this is treated as a simple adjective and detailed participial discussion left until later. Similarly, I have not found it necessary actively to introduce the sometimes troublesome accusative until a third of the way into the course.

The reason is plain. Television is a restless medium. It requires action, conflict, tension – even (particularly!)

in a language course. It is the kiss of death to position a character in front of a camera to recite – for instance – the names of countries. Fine – names of countries can then be ticked off the lexical shopping-list. But where is the visual interest? How does body language relate to spoken language? Where is the context in which language learning should take place? For this reason direct “teacher-input” is kept to a minimum: the introductory and concluding comments in each lesson serve to reinforce linguistic principles rather than introduce them.

Hence through conflict and tension, through humour and pathos, the series attempts to retain interest and, at the same time, to give not only an insight into the Esperanto world but also – particularly via *pasporta servo* and its opportunities for travel – a valid reason for studying the international language. The series – somewhat mischievously – also contains elements to engage and to entertain advanced Esperanto-speakers.

Success of *Pasporto al la tuta mondo* will not depend on presence or otherwise of established pedagogic principle. It will depend on its acceptance by teachers of Esperanto, its use in classroom and home (by independent learners) and, above all, on its ability to woo and to win a new generation of Esperanto-speakers. It will then, truly, be a passport to the whole world.

Paul GUBBINS (Congleton GB)

The first four lessons of the series are already available. You can order them now and receive two videotapes with two lessons each, a printout of the entire script, and an illustrated exercise booklet. All for \$90 (including S&H). Send your order or donation to ELNA.

POSTULOJ POR NOVAJ LERNILOJ

Kie ni koncentru niajn limigitajn edukajn rimedojn? En multaj landoj, certe ankaŭ en Usono, ne mankas novuloj dezirantaj ekprovi la lingvon. Grava tasko estas proponi varian gamon da lerniloj – laŭ aĝ-grupoj, intereso kaj prezentmanieroj; apude al aŭ kombine kun libroj haveblu son- kaj vid-bendoj, taskfolioj, ludoj, korespondaj kaj elektronaj kursoj. Finance, tiu strategio estas plej defendebla; lerniloj por komencantoj estas inter la plej enspezigaj varoj, kaj ili povas agi paralele kiel efikaj varbiloj. La sperto kun la serio *Tendaraj tagoj* estas, ke la unua kajero daŭre vendiĝas (preskaŭ 5 mil ekz.) kaj baldaŭ bezonos trian eldonon. Sed la vendoritmo por la dua kaj tria kajero atingas nur onon de tio. Tio reliefigas duaŝtupan frontandan problemon. La mirakla relativa simpleco de Esperanto (X*-oble pli facila ol ajna alia lingvo) bedaŭrinde pli ofte dediĉiĝas al tio, ke oni elspezas malpli ol X-onon de la tempo bezonata por “serioza” lingvo. Ni konvinku niajn lernantojn elspezi pli ol tiu X-onon – por transformi tiun facilec-avantaĝon en minimumigon de okupiĝ-tempo, sed al maksimumigo de kvalito – ke oni lernu ĝin almenaŭ ĝis la nivelo de “normala” lingvo, sed pli frue kaj celtrafe en tiu procezo ekapliku ĝin al praktikaj, kulturaj aŭ idealismaj celoj, per tio spronante progreson en la lernado.

Kiaj estu niaj lerniloj? Laŭeble nur cel-lingvaj. Tiel ili ne nur impresas modernecaj, sed iĝas multe pli rendimentaj. Ili havu kultur-portigajn kaj -pontigajn ecojn. Ili instigu al korespondado, retumado kaj aliĝo al la E-vivo. La instruisto kreive interpretu la enhavon por helpi superi problemojn starigitajn pro specifecoj de la denaska aŭ alia fremdlingvo de la lernantoj. Oni uzu rekt-metodajn paroligajn teknikojn, sed la parolajoj estu kiel eble plej sencu-havaj kaj utiligeblaj. Ni elektu situaciojn, praktikajn pro sia realeco, aŭ instigajn pro sia

fantazio, aŭ bazitajn, por faciligi la komprenon, sur popular-literaturaj kaj similaj stereotipoj. Ni prezentu kaj aktivigu la bazajn lingvajn rimedojn bezonatajn por sukcese komuniki en tiu situacio. Paralele ni vidigu aŭ lasu vidiĝi la regulecon kaj logikon de la lingvo. La sekreto de sukceso kuŝas en trafa ligado de gramatikaj strukturoj kun konvenaj situacioj kaj paroligaj strategioj.

Ni evoluigu proprajn E-didaktikojn – nek necesas nek utilas importi balastajojn de naciaj lingvoj. Rimarku la pluralon en la antaŭa frazo: ne estas unu sankta kaj nepra ordigo de nia materialo. La moduleca (brika) strukturo de Esperanto donas al ni grandan flekseblecon formuli diversajn didaktikajn arkitekturaĵojn, reage al la bezonoj kaj intereso de lernantoj. Farante tion, ni nepre tamen insistu prioritati en la lernostuparo la kernajn gramatikajn ecojn de nia lingvo. Tio implicas por ni unuavice *verbocentran* aliron, kun solida kvanto da transitivaj kaj netransitivaj verboj klare kaj kontrastige prezentitaj jam de la komenco. Des pli tio validas, se oni celas lernantojn, kies denaska lingvo ne markas akuzativojn! Samtempe kun la enkonduko de ĉiu verbo, ni prezentu ĝian minimuman kuntekston, ke lernanto tuj sciu ĝian ĝustan uzadon. Oni prezentu ne vortojn “bezonas” kaj “necesas”, sed la frazan minimumon: “Mi bezonas tion” kaj “Tio necesas.” Nur kiam lernanto sentas la kategorian apartenon de ĉiu lernita verbo, tiuj havas ŝancojn uzi ĝuste la akuzativon (-n), la kaŭzativon (-ig-) kaj la rezultivon (-iĝ-).

Kion novan eldonon oni atendu de ILEI? Preparata estas la unua kolorepresita kajero de moderpreza serio por 6-10-jaruloj, nomata *Okulo*. Tio servos interalie la pli junajn partoprenantojn en la projekto Interkulturo (v. p. xx) lanĉota en septembro ĉi-jare. La 40-paĝa unua kajero prezentas kvardekon da verboj, la akuzativon en la dua paĝo, la imperativon en la kvara. Tiel, dinamike antaŭen!

Stefan MacGILL (Budapest HU)
estrarano pri eldonado, ILEI

MENCIINDE

The film *Incubus* has finally made its long-awaited reappearance! The (in)famous art film, which stars William Shatner, has been the subject of rumours for many years. After its debut at the San Francisco International Film Festival in 1964, *Incubus* vanished, seemingly without a trace. But recently the producer, Tony Taylor, located a copy in the vaults of a film museum in France. A post-production team quickly replaced the French subtitles with English translations. And so now it is available: the only (so far!) full-length dramatic movie made in Esperanto. For information about the plot, actors, etc. or to order a copy of the videocassette, look at www.incubusthefilm.com. (Miko SLOPER)

Esprimoj, 12 Wildcat Rd, Franklin NJ 07416, disvendas diversajn esperantajojn. Petu ĝian paperan katalogon aŭ ĵetu rigardon al ĝia elektronika katalogo <http://homepages.infoseek.com/~esprimoj>.

If you want to know what's new in the virtual world start at <http://www.dmoz.org.world>, where Esperanto is one of the optional languages, and ranks among the top-ten most used.

Gratulojn al Phil Driscoll (Clinton MI), kiu pasintdecembre prezentis Esperanton prelege ĉe loka biblioteko, radie ĉe loka radistacio kaj ĵurnale en *Ann Arbor News* (2 dec. 1998). [*La Semanto* jaro 16, n-ro 2]

Gratulojn al Steve Belant (Sacramento CA), kiu patriĝis la 22an de majo ĉi-jare.

La CO de ELNA, nome de la ELNA-membraro, dankas al ĉiuj, kiuj sendis al ni kondolencojn okaze de la forpaso de Cathy Schulze. Ŝia forpaso estu por ni ĉiuj instigo al pli fervora laboro por Esperanto.

Kondolencojn al Sylvan Zaft (Farmington MI) pro la ĵusa forpaso de lia patrino.

Adiaŭon al Mary Lou Hultberg (Potsdam NY) forpasinta ĉi-marte.

*La preciza (?) valoro de X dependas de tiu, kiun vi aŭskultas kaj/aŭ kredas.

SPERTO PRI KORESPONDA INSTRUADO

Unu el la ĉefaj kaŭzoj de amaseco de la movado en Sovet-Unio en la 70-aj kaj 80-aj jaroj estis vasta koresponda instruado de Esperanto.

La koresponda instruado estis ĉiam afero de privatuloj: komence ne ekzistis oficiala landa asocio; la poste kreita Asocio de Sovetiaj Esperantistoj (ASE) ne zorgis pri disvastigo de Esperanto konforme al la direktivo de Komunista partio. Tamen privatuloj estis liberaj agi ĉi-terene kaj agis entuziasme kaj ofte kun tre bonaj rezultoj.

Kutime la kurso konsistis el 20 lecionoj, pli-malpli ampleksaj, kiuj donis multe pli ol surfacan konon de Esperanto. Ankaŭ la taskaroj estis ampleksaj, do la kursanoj multe laboris por ilin plenumi, kaj la instruistoj bezonis konsiderindan tempon por kontroli la plenumitajn taskojn kaj doni klarigojn. Ne estas mirige do, ke la kursoj estis pagataj, sed la pago estis modera, se ne diri,

ke malgranda.

Plej ofte la korespondaj kursoj estis reklamataj per artikoloj en lokaj ĵurnaloj, kiujn verkis la kursgvidantoj kaj iliaj kursanoj. Tio ebligis informi pri Esperanto kaj trovi novajn lernantojn tra la tuta vastega lando, inkluzive Ekstreman Nordon, Ekstreman Orienton, dezertojn de Mez-Azio, etajn kaj forajn vilaĝojn. Iam kaj iam oni sukcesis reklamati (page aŭ senpage) ankaŭ en ĉefaj tutlandaj gazetoj, kio ofte generis esperantistojn en plej neatenditaj lokoj. Kompreneble, oni uzis ankaŭ aliajn rimedojn de informado.

Multaj kursgvidantoj donis al kursfinintoj atestojn kaj detalajn konsilojn pri plua agado, akiro de libroj, abonado kaj simile. Oni aparte instigis interkonatigon de esperantistoj de la regiono, firmigon de la ekzistantaj kluboj kaj kreon de novaj kluboj. Partopreno de kursfinintoj en la famaj sovetiaj Esperanto-tendaroj mergis ilin en la lingvan kaj movadan etoson, post kio ili entuziasme klopodis krei fajrujojn de Esperanto en siaj loĝlokoj.

Korespondaj kursoj ekzistas ankaŭ en la 90-aj jaroj en Rusio. Tamen la ĝenerala ekonomia, politika kaj idea krizo unuflanke, kaj novaj ebloj de eksterlandaj kontaktoj kaj vojaĝoj draste ŝanĝis la situacion, ege malfortiginte la landan movadon. Al tio kontribuis ankaŭ la skismo, kiun kreis kelkaj gloramaj personoj: ne vidante sencon pri ekzisto de du kontraŭbatalantaj landaj asocioj, multaj esperantistoj malentuziasmiĝis kaj tute forlasis la movadon.

Tamen la unika sperto de la korespondaj kursoj en la "ora epoko" de la 70-aj kaj 80-aj jaroj en Sovet-Unio

povas esti utila ankaŭ nun kaj estonte por diversaj landoj. Lige kun tio, mi rememoras, laŭ analogio, ke post miaj rakontoj pri SEJToj (Sovetiaj Junularaj Esperanto-Tendaroj) en la somera kursejo ĉe la Ŝtata Universitato de Sanfrancisko kaj dum ELNA-kongreso en Hartfordo en 1993, kelkaj junuloj tiel entuziasmiĝis, ke ili iniciatis NAJTojn (Nord-Amerikajn Esperanto-Tendarojn). Espereble, tiu ĉi informo povus kontribui al evoluo de koresponda instruado ankaŭ en Usono, kiu ja havas tre interesajn tradiciojn kaj rezultojn ĉi-kampe, tiom pli en la nuna epoko de Interreto kaj Interreta koresponda instruado de Esperanto.

Boris KOLKER (Cleveland OH)

LETERU!

Willian ATHERTON, rua Silvianopolis 119, Santa Tereza, BR-31010-410 Belo Horizonte (MG), Brazilo, ✉ willian@aix.com.br, komencanto deziras korespondi por plibonigi siajn Esperanto-konojn.

JIN Changhao, Longjingzhongxue Riyuzu, Jilin-Sheng Longjing-Shi, Ĉinio, ŝatus korepondi kun okcidentanoj por plibonigi sian Esperanton. Ŝatus fremdajn lingvojn kaj literaturojn.

Anthony Kwasi KAGYA, PO Box CO 273, Tema, Ganao, ✉ sem@doncc.africaonline.com.gh, ŝatus korespondi por altigi sian Esperanto-nivelon.

Fulvio SCARPA, Fondo Versace N° 24, IT-89100 Reggio Calabria, Italio, komencanto ŝatus korespondi pri kristanaj temoj.

Germán Eduardo BECERRA, A.A. 255, Ibagué-Tolima, Kolombio, ✉ germaneb@hotmail.com, komencanto deziras korespondi tutmonde por perfektigi sian lingvo-nivelon. Ŝatus interŝanĝi esperantaĵojn.

Anĝelika KONOPEŠKO, ul. Permskaya 37-5, RU-626440 Nijnevartovsk, Rusio, 13-jara lernantino ŝatus korespondi pri sportoj. Kolektas poŝtmarkojn kaj poŝtkartojn.

SOLUTION TO ISOLATION

Problem: You want to learn Esperanto, but there is no one near you who can help.

Solution: Enroll in our Level 1 Esperanto correspondence course!

All you need is some spare time and a tape-recorder. You will receive the 12-lesson textbook, a tape of its conversations, and a workbook. A qualified instructor will guide you, and you can proceed at your own pace. When you complete the course, you will be rewarded with an official certificate.

Follow-up: If you're serious about learning Esperanto, you'll want to enroll in Level 2, the 13 lessons of which introduce all the rest of the grammar, and more vocabulary, using the same format as Level 1.

Advanced: Se vi jam scias la bazan gramatikon de Esperanto sed volas plibonigi vian lertecon kaj informiĝi pri la historio de Esperanto, aliĝu al Nivelo 3 kaj poste al 4.

Cost*: Level 1 – \$40.00; Level 2 – \$49.00; Level 3 – \$53.50; Level 4 – \$33.00

*Based on length of textbook. Californians add state tax.

CHILDREN AROUND THE WORLD (CATW)

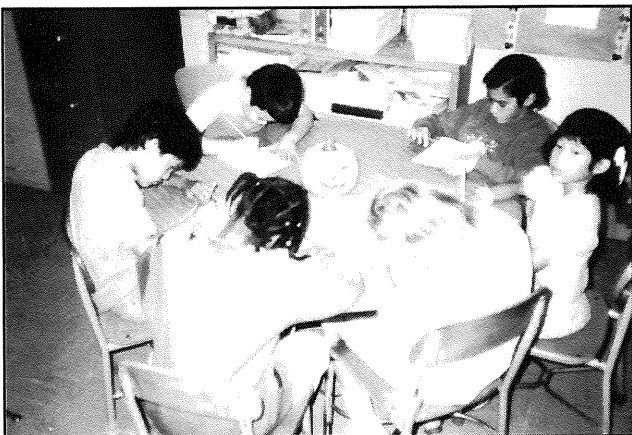
CATW, known internationally as "Infanoj Ĉirkaŭ la Mondo" (ICLM) is a non-profit association, established in 1987 by Esperantists in San Diego, CA (see address on page 10). We are supported by contributions from Esperantists, elementary and middle school teachers, and others who believe in our goals.

With the help of Esperantists around the world, our goals are: 1) to introduce Esperanto to children everywhere; 2) to help children use Esperanto to communicate with each other and to learn about each others' interests, customs, and countries; 3) to create free or inexpensive teaching materials.

What we have achieved and learned in our first twelve years

1) Children respond at once to the idea of an international second language. They speak and sing Esperanto joyfully. With little effort they absorb basic grammar rules while asking and answering questions in group activities and games. Because the vocabulary of Esperanto is developed from other languages, and because of contacts with children in other countries they become interested in other languages, other peoples, and world geography.

2) Our booklets and cassettes help children and adults learn the basic grammatical structure of Esperanto in 10-15 short lessons with limited vocab-

Children at Freese Elementary School in San Diego write letters in Esperanto

INTERNACIA ESPERANTO-INSTITUTO (IEI)

IEI (vidu ĝian adreson sur paĝo 10) estis fondita en la jaro 1930 de gesinjoroj Isbrücker kaj Andreo Cseh. Komence ĝia nomo estis "Internacia Cseh-Instituto de Esperanto", sed post la jaro 1939 ĝi havas la nomon "Internacia Esperanto-Instituto".

IEI estas kultura fondaĵo aprobita de la nederlanda registaro kaj ĝia celo estas:

– la scienca pristudo de la lingvo Esperanto, de ĝia kulturo kaj historio kaj ankaŭ la pristudon de instrumentoj por Esperanto, precipe la Cseh-metodon; la esploron kaj arkivigon de aferoj koncerne al Andreo Cseh.

Por realigi tiujn celojn IEI organizas Cseh-Seminariojn kaj kursojn ĉiujare, ekz. kadre de la Universalaj Kongresoj. IEI kunlaboras kun organizoj kiaj UEA, ILEI, SAT, E-centroj en diversaj landoj kaj kun landaj asocioj kaj aranĝas pere de ili kursojn laŭ Cseh-metodo kaj seminariojn por lerni instrui laŭ la menciita metodo. Ĉiujare en diversaj kontinentoj okazas tiuj aranĝoj, kies datoj kaj kontaktadreso IEI disponigas al interesitoj.

En la deziro profesiigi la nivelon de la E-instruistoj, de 1984 IEI organizas

seminariojn por lerni la metodon. Tiuj seminarioj estas trigradaj (A, B kaj C) kaj pere de ili la seminarianoj konatiĝas kun la Cseh-metodo, ĝia strukturo, didaktiko, metodologio de la E-instruado ktp. Post sukcesa trapaso de la koncernaj ekzamenoj la kandidatoj ricevas ateston kiel Cseh-instruistoj. Ĝis nun estas entute 32 diplomitaj Cseh-instruistoj en la mondo.

IEI eldonas librojn, kiaj la tradiciaj *Baza Cseh-Kurso* kaj *Esprimo de sentoj en Esperanto*, kaj ankaŭ helpmaterialon por la instruistoj (*Kalendaroj, Konversacia vortareto, Faru la kontrolon* ktp). En 1988 estis produktita filmo, per kiu eblas konatiĝi kun Cseh-metodo pere de la instruo de Audrey Childs-Mee. IEI estas ankaŭ la eldonisto de la vaste konataj filmoj *Mazi en Gondolando* kaj *Mazi revenas al Gondolando* lanĉitaj en 1995.

Ĉe IEI funkcias ankaŭ Libroservo, kiu specialigias en lernomaterialo. En la IEI-Libroservo troveblas ankaŭ vere interesaj kaj unikaj brokantaĵoj.

La Instituton gvidas Estraro prezidata de S-ro Edward Borsboom kaj ĝi havas unu dungiton:

Atilio ORELLANA ROJAS

ulary. Some of our booklets simultaneously introduce children to Esperanto and world geography.

3) As demonstrated for many years, supervised by Kent Jones, ELNA Commissioner for Education, elementary and middle schools teachers who are themselves learning Esperanto can successfully introduce Esperanto to their students.

Our main problem: Although several hundred Esperantists in 45 countries responded to our advertisements and offers, most were teaching one or two children. Very few were teaching in a school

because school curricula are crowded with other subjects, often including English five days a week from four to eight years.

Our best hope: Children love receiving letters and postcards from other countries. We encourage them to draw and send pictures in which animals or people ask each other simple questions. They also love to sing our song *Sur la Tero*, each year, participating in our "Ago-tago por infanoj", in the Week of International Friendship.

The next step: Help children communicate, using e-mail.

Your support is always welcome.

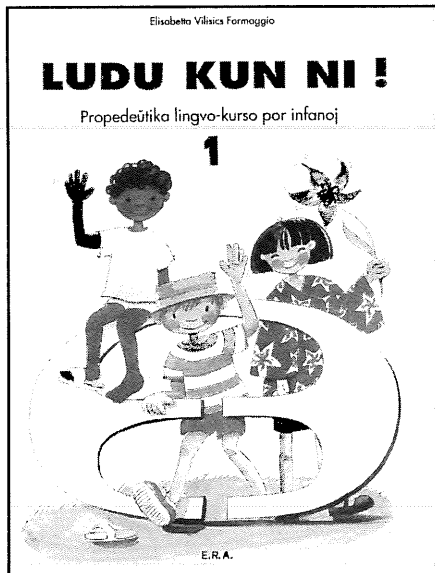
Charlotte KOHRS
CATW President

RECENZE

Ludu kun ni! (PROPEDEŬTIKA LINGVO-KURSO POR INFANOJ). 1-a kajero. Elisabetta VILISICS FORMAGGIO. Romo: "Esperanto" Radikala Asocio, 1994. 150p. 295x2110. Broŝurita. Kodo: LUD002; prezo: \$20.60

En 1974 komenciĝis lingvo-projekto en Paderborn, per kiu oni instruas Esperanton al infanoj. Tiun lingvon oni elektis pro ĝia simpleco. La sukceson oni diskonigis multloke en artikoloj tra la jaroj. La jena libro estas specimeno de tiu metodo: la unuaj dek lecionoj.

Tra la libro oni vidas multajn bildojn kun apuda teksto. Multas la ŝancoj provizi vortojn per mankantaj literoj, laborante induktive laŭ reguloj akiritaj kaj -ataj.

Plejparte la tasko estas klara, sed sufiĉe ofte ankaŭ mala. Sen akompana gvidlibro aŭ aliaj instrukcioj, foje necesas iom da peno diveni, kiu estas la tasko prezentata pere de tiuj vakaj linioj. Ekz., sur p. 30 estas ekzerco pri Kiom? Kia? Kio? La plenigita specimeno estas "ses ruĝaj pomoj", kion sekvas evidente "unu malgaja knabino". Sed poste oni vidas kvin pilkoj, sen klara indiko, kiaj estas la pilkoj. Finfine, post detektiva esploro oni povas diveni, ke la provizenda adjektivo estas "rondaj".

Troviĝas sur p. 34 kvantoj da fingroj kaj piedoj. Prezentiĝas la frazo: "Sur

[bildo de mano] estas 5 fingroj". Facile estas diveni, ke por tiu bildo oni substituu la skriban vorton "mano". Sed iom poste oni trovas "Sur [bildo de du manoj kaj unu piedo] estas ____ fingroj". Kion oni diru? Eble "Sur du manoj kaj unu piedo estas 15 fingroj". Ne estas klare, ĉu oni mallongigu "piedfingro" al "fingro" en ĉi tiu kunteksto.

Sur p. 26 enkondukiĝas la kvantvorto "nulo". Poste, funde de p. 34, ekzerco postulas respondon al "Kiom da [bildo de pomo]", "Kiom da [bildo de banano]" ktp., en referenca bildo. Ĝusta respondo estas "ses pomoj", "kvar bananoj" ktp. Sed por "Kiom da [bildo de citrono]" en la referenca bildo tute mankas tiu frukto. Ĉu la respondo estu "nulo citrono" (gramatike malĝusta) aŭ "nul citrono" (ĝusta sed ne instruita).

Kaj ne aperas la akuzativo ĝis fine sur p. 44. Pluraj instrumentoj enkondukas tiun gramatikajon jam en la unua leciono. Inter tiuj, *Saluton!* de Audrey Childs-Mee kaj la 10-leciona poŝtkurso dissendata de ELNA. Kiel diris Cathy Schulze "oni devas alfronti ĝin ekde la komenco". Nia grupo konvinkiĝis, ke tio estas nepraĵo, ke ĝi enradikiĝu kiel aŭtomataĵo.

Sed sufiĉe pri la mankoj. Multo en la libro valoras por instruado. Paĝo 26 havas aritmetikajn ekzercojn, kiajn $1 + 2 - 0 + 7 - 6 + 5 - 9 = \underline{\quad}$. Bonega metodo fortigi povon koncentriĝi kaj rekte pensi matematike. Simile utilega estas sur p. 33 ekzerco kun parte plenigitaj respondoj: 2 2 2 2 [ĉiu en aparta kvadrato] (*dumil*) ducent dudek du. Kaj sur p. 68 aperas titolo "Bestfamilioj". La lernanto ĉi tie akiradas logikon per ekzercoj kiaj "kato: virkato - katino - katido"; "hundo: ___ - ___ - ___."

La libro ne taŭgus por meminstruado, kion kapablas trakti sufiĉo da aliaj bonkvalitaj. Sed ĝi estas utila por sufiĉe granda gamo da infanoj, inklude la adoleskajn. Ĝi nek celas nek faras tro multe en si mem, sed lasas al la instruisto aldoni, pliampleksigi ktp. Kaj instruistoj eĉ rajtas enkonduki la akuzativon en la unua leciono, sen atenci kontraŭ la meritojn de ĉi tiu libro.

Esperanto-Studgrupo de Honolulu (R. Jaderstrom, J. Swindle, S. Wagenseller)

Leksikaj Ekskursoj, Unua Volumo. Christiane DE VLEMINCK kaj Emile VAN DAMME. Antwerpen: Flandra Esperanto-Ligo, 1997. 118p. 200x140. Paperbindita. ISBN 90 71205 69X. Kodo: LEK001. Pezo: \$16.00

Ĉu vi scias, kio estas gliro? Aĥ, vi scias, vi estas erudiciul(in)o... Kio do pri aliaj utilaj vortoj, kiel kapuso, perfuzilo, sparadrapo aŭ peristilo? Ĉu do vi konsentas, ke restas ankoraŭ io lerninda en la vorto-trezorejo de nia lingvo? Jen do unu el nemultaj libroj, verkitaj por faciligi alproprigon de leksiko.

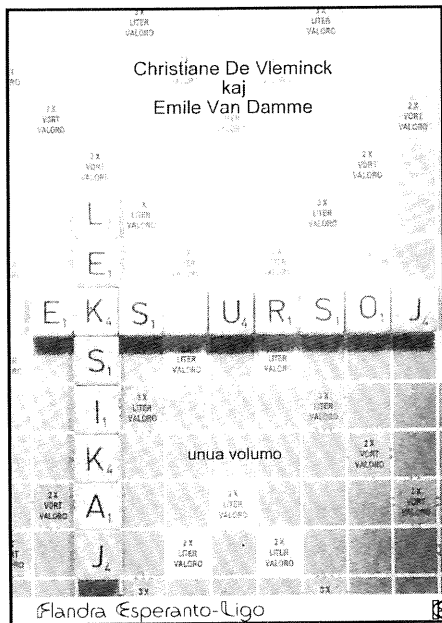
Ĉi tie mi devas menci, ke la aŭtoroj mem ŝajne opinias sian mision pli ambicia. Kiel oni legas en la Antaŭparolo, "... la leganto konstatos, post la apero de la tri planitaj volumoj, ke ni kondukas lin tra la tempo, la spaco, la vivo, la societo por atingi kulminon: la feliĉon." Ĉar mi ne konas la aŭtorojn persone, mi ĝis nun ne certas, ĉu tia prezento de la "ambicia entrepreno" estas ironia. Se ne, por atingi la kulminon mi devas plu atendi, ĉar ĉi libreto estas la unua parto el la tri, aluditaj de la aŭtoroj. Ĝi estas plaĉe presita kun ĉarmaj, bonhumoraj desegnaĵoj sur preskaŭ ĉiu paĝo kaj traktas la tempon, la spacon, la vivon, la malsanon kaj la morton.

La elekto de semantikaj kampoj por "ekskursoj" estas vole-nevole iom kaprica, ankaŭ la atento dediĉita al apartaj temoj kaj vortoj estas arbitra, sed ja temas pri *ekskursoj*, ne pri seka kaj detala studado. "Personaj inspiro kaj gusto gvidis nin", prave konfesas la aŭtoroj. La libro estas malavare garnita per ekzercoj, krucvortenigmoj, ŝeroj, defiaj demandoj kaj citaĵoj el diversepokaj saĝuloj. Kelkfoje la aŭtoroj spicas la tekston per analizado de temoj disputvekaj, kiel modo, transplantado de organoj aŭ eŭtanazio.

Preseraroj ne abundas, kvankam jam en la unuaj linioj de la Antaŭparolo pedantulo tuj rimarkos, ke temas parte pri "filozofia (tiel!) traktato". "Kinio" sur p. 11 devas esti "kinino" (tio klaras el kunteksto; alie mi pensus ke temas pri Holivudo ☺). Mi ne certas ĉu "denunciado" sur p. 46 estas preseraro aŭ konscia

aŭtora elekto anstataŭ la kutima “denuncado”, ĉar ĝi ripetiĝas dufoje sampage. Mi konjektas, ke la proverbo “Bona stato saĝigas, malbonan malsaĝigas” havas nenecesan akuzativon, sed eĉ post la akuzativ-ektomio la proverbo restus obskura (pri kia stato temas?).

Pli ĝenis min persone stile agacaj esprimoj, kiuj – konsiderante la ĝenron de la libro kaj abundajn ekzercojn – supozeble devus iĝi parto de la aktiva lingvaĵo de la leganto.

Mi, ekzemple, sendube malrekomendus esprimojn kiel “Vivi per mizera vivo” (p. 78, t.e. vivi mizeran vivon), “La vesto bone sidas al vi” (p. 95), “Kie doloras vin?” (p.100) aŭ “39 gradoj da febro” (p. 101). Kelkaj frazoj ŝajnas malkaŝe atismaj: “Tiu nomo estis inventata...” (p. 37), “Tiel kreiĝis novaj formoj de la vivo, pli bone adaptataj al...” kaj “Nun, kombinite kun la mutaciismo, ĝi [la darvinismo] estas ĝenerale akceptata.” (p. 81). Mi ne povas kompreni, kial necesis “korekti” perfekte klaran “Pro kapo malsaĝa suferas la kruroj” el la Zamenhofa proverbaro al la kripla “Pri kapo malsaĝa suferas la kruroj” (p.49)?

Kelkaj difinoj en la libro estas iom bizaraj, ekzemple, “tempolimo” estas difinita sur p. 54 kiel “linio, kie finiĝas tempo”. En la ekzerco “Fuŝema studen-

to” sur p. 65 aperas tre stranga klasigo de geometriaj objektoj: planimetriaj figuroj, kiel cirklo kaj kvadrato, estas nomataj “surfacoj”, kaj la stereometriaj, kiel sfero aŭ kubo, – “volumenoj”! Ne nur studentoj estas fuŝemaj... Mi tamen koncedas, ke eĉ gravaj kaj respektindaj vortaroj (kaj ne nur etnolingvaj ©) entenas fuŝajn difinojn kaj eksplikojn.

La vortordo okaze estas stumblige kaprica aŭ eĉ misgvida. “Neniam estis jam filozofa, kiu kapablis elporti pacience dentodoloron” (p. 49, t.e. “Ankoraŭ ne ekzistis filozofa, kiu kapablis pacience elteni dentodoloron”). Mi devas konfesi, ke mi kun ioma dubo mencias tion, ĉar, juĝante stilon, oni invadas terenon ne tute klare difinitan, kie subjektiva sentemo influas pli ol formalaj scioj kaj reguloj. Temas ja pri leksikaj, ne stilaj ekkursoj!

Konklude: mi opinias, ke preskaŭ ĉiu povas trovi en tiu ĉi libreto ion interesan por elimini kelkajn truojn en sia leksika provizo aŭ almenaŭ por ekpensi pri la ĝustaj senco-distingoj, eĉ se oni ne konsentas kun la aŭtoroj. Cetere, kio laŭ vi estas la ĝusta signifo-distribuo inter la vortoj “spaco”, “universo”, “kosmo” kaj “mondo”?

Plej profitos el la libro la progresantoj, kiuj jam kapablas paroli, sed volas trejni sin pri la ĝusta vorto-elekto, sinonimoj kaj paronimoj per variaj kaj amuzaj ekzercoj, ŝercoj kaj enigmoj.

Aleksandro SHLAFER (San Mateo CA)

They all speak English, don't they?

“Jamshid said he had been studying English for five years, but his fluency was limited, so we conversed in Russian, his second language.” (Robert CULLEN in *National Geographic* May 1999, p.10)

ESPERANTO EXAMINATIONS

Are you curious about how much Esperanto you know? Do you need documentation of your competence in the language? If so, here's the solution: Take one of our Esperanto examinations!

They come in three levels: basic (“Komencgrada”), intermediate (“Duagrada”), and advanced (“Supera”). And you can take them wherever you live and whenever it's convenient. Here's how.

First, decide which level fits your needs. If in doubt, send for a syllabus detailing the test contents.* Enclose a self-addressed, stamped envelope.

Then, find a local Esperantist or a local teacher (of any subject) who agrees to administer your test. (No knowledge of Esperanto is necessary.) The only equipment needed will be a tape-recorder (two for the “Duagrada”).

Next, send us the name and address of your test administrator, the test-level you desire, and a \$5 check (made out to Dorothy Holland), and we will mail instructions and the necessary materials to your administrator.

That's all there is to it! If you pass, you will receive an official certificate. If you do exceptionally well, it will say “with distinction”. If you don't pass, all is not lost; you may take the test again at a later date (after further study, of course!).

*Usona Ekzamena Servo
5140 San Lorenzo Dr
Santa Barbara CA 93111

And some speak Spanish...

A story in the *Houston Chronicle* on the inauguration of Texas Governor George W. Bush contained a typographical error in the Spanish translation of the ceremony's theme – “Together We Can” – which the newspaper headlined as “Juntos Podemos,” which means... “Together, Let Us Pass Gas.” (Provided by D Gary GRADY, Durham NC)

ESPERANTO EDUCATION FOR CHILDREN

Children in Europe and Asia begin the study of another language around 3rd grade, and continue for several years. Training in any new language not only prepares the minds of children for communication with one ethnic group, but it imparts a new dimension to their brains and personalities. This is part of the reason that those children out-perform children here scholastically.

Those programs would be even better if Esperanto were taught for the first two years, followed by training in the ethnic language chosen. Experiments at the University of Paderborn, Germany showed the improved language learning so produced. For example, a class of 3rd graders was to be taught English. Half the class began English immediately. The other half was first taught Esperanto for 2 years. After 4 years, namely at the end of 7th grade, the English proficiency of both groups was the same. At the end of 8th grade the Esperanto group led the other! The orderliness of Esperanto prepared the children so that they were able to progress more rapidly in the disorderly language, English.

Why Join the American Association of Teachers of Esperanto (AATE)?

Do you teach Esperanto? Do you want to teach Esperanto? Get connected! There are other teachers out there and the AATE helps you find them. The main benefit of professional associations is that it gives you access to other people's ideas. You don't have to think of everything yourself; get some help. Membership costs \$25/year and includes the quarterly bulletin of AATE. Joining the AATE also makes you a member of the Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj. ILEI also publishes the *Internacia Pedagogia Revuo*. Some of the insights from teachers in other lands are priceless (and they are included in your \$25/year). Part of Esperanto is to learn from others. This is a great opportunity!

Alonda & Jim DROEGE (Tacoma WA)

Good preparation won out over an abrupt exposure to our chaotic language.

American schools systematically deprive our children of language enrichment. Perhaps this is due the opinion that English is the only language needed in life. Monolingual school boards are themselves linguistically deprived! Possibly their simplistic thinking cannot imagine the joy of speaking something other than English. In that case we might remind them of a census study in Florida. The average annual salary of monolingual speakers of English was \$32,000, while it was \$50,000 for bilingual workers.

Perhaps schools fear the cost of providing 6 years of foreign languages. In that case Esperanto can tranquilize them. At virtually no cost classroom teachers can learn enough Esperanto to lead the children. Virtuosity in Esperanto is not necessary,

only reasonable fidelity to the rules. Teachers can also be the link to put their students into penpal contact with their contemporaries in other countries.

Help stamp out monolingualism in the United States! You can begin by ordering the 46 page booklet, *The Esperanto Language in Elementary Schools* from ELNA (\$5.30 + S&H). It elaborates on the ideas above, and should be of help in convincing

UTILAJ ADRESOJ

Organizoj/Komisionoj

Internacia Esperanto-Instituto (IEI), Riouwstr. 172, NL-2285 HW Den Haag, Nederlando

Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj (ILEI), p/a Marija Belošević, Sveti Duh 130, HR-10000 Zagreb, Kroatio

Internaciaj Ekzamenoj de ILEI/UEA, p/a Hans ten Hagen, Middenweg 587, NL-1704 BH Heerhugowaard, Nederlando

Infanoj Ĉirkaŭ la Mondo (ICLM), 3876 Belmont Av, San Diego CA 92116

Usonaj Korespondaj Esperanto-Kursoj, Usonaj Esperanto-Ekzamenoj, Amerika Asocio de Instruistoj-Esperantistoj (AAIE), p/a Dorothy Holland, 5140 San Lorenzo Dr, Santa Barbara CA 93111

ELNA-komisiito por Edukado, R Kent Jones, 5048 N Marine Dr #D6, Chicago IL 60640

Komisiito pri E-kursaro ĉe la Ŝtata Universitato San Francisco, Komisiito pri senpaga dekleciana E-kurso, Ellen M Eddy, 11736 Scott Creek Dr SW, Olympia WA 98512

Periodaĵoj

Juna Amiko, Pf. 193, HU-1368 Budapeŝto, Hungario

Kara Amiko, p/a Barbara Chmielewska, ul. Puławska 3-11, PL-02515 Warszawa, Pollando

Komencanto, ab. ya. 132, RU-620041 Ekaterinburg, Rusio

Kontakto, p.k. 405, BG-9000 Varna, Bulgario

school boards and principals to stop depriving our children of learning a second language before age 12. After that age the human mind begins to lose the wonderful childish capability to absorb new languages like a sponge does water.

Kent JONES (Chicago IL)

Reference: *Why FLES fails: Lack of Funds or American Provincialism?* by Maureen Regan; in: *Children and Languages: Research, Practice, and Rationale for the Early Grades*, 1988. The American Forum, 45 John St. Suite 908, New York NY 10038

ESPERANTO IN THE AMERICAS

Even having long anticipated the Fourth All-American Esperanto Congress in Bogotá, Colombia, I was pleasantly surprised by what it actually delivered, especially because lack of advance publicity had threatened to jeopardize its success.

It was, in fact, a highly satisfying event that merited more than its 63 attendees, although the more intimate size facilitated interpersonal exchanges. A distinctive quality was certainly added by the participation of 25 members of a very large Colombian taoist community, where Esperanto has been taught for at least a decade, and a shaman, the governor of a hundred small indigenous groups in South America. Tom Leong and I were the sole participants from the United States, one of only seven American countries represented this year.

The program was dense and varied. Centering on the official theme, "Esperanto in the Third Millennium," sessions addressed topics related to politics, culture, education, and lifestyle, as well as the past, present, and future of Esperanto in America. Lectures, demonstrations, and roundtable discussions stimulated a lot of audience participation, which resulted in a better understanding of the issues and diverse viewpoints. The cultural offerings – Andean and Latin music, a variety of folkdances, humorous and dramatic sketches, and a short but powerful Colombian theater piece – played to an appreciative and packed house.

As is often the case in Esperantio, I hardly made contact with the local "ethnic" culture. I was asked, after my arrival, to be the official reporter for the congress, and my (very reluctant) acceptance of that task left me almost no time to experience the city itself. Fortunately, my arrival two days before the opening had given me some time to explore at least the "old downtown," especially its alluring historic

churches, cafés, and bookstores. I also have fond memories of the food, especially the *arepas* (cornmeal cakes with cheese inside), the rich cream soups, and, of course, the coffee. I was able to enjoy the group excursion to the fabled gold museum and to the top of nearby Montserrat by cable car.

I enjoyed being with old friends again – from Hungary, Mexico, and Cuba – as well as personally meeting a number of people whose names had long been familiar. My acceptance by the Colombians was unusually warm, and a number of new acquaintances endeared themselves to me, reinforcing the essential value of Esperanto.

Looking back after three months, I see the congress primarily as an intensive workshop that prepared me well for the seven-week trip through four other South American countries that I began immediately afterward and for the almost daily Internet contacts that I continue to have. Events in Bogotá revealed our common interests and created a sense of power that motivated the immediate linking of activists throughout America. I definitely came away a more valuable worker, but arguably a more conscious human being as well.

The invitation of Mexico to host the Fifth Congress in the year 2001 was enthusiastically accepted. I predict that there will be a great deal of progress to report after two years, as well as a program well worth the trip. I'm already looking forward to another chance to communally celebrate Esperanto in America.

[The final 10-page version of my congress report and a 4-page article about my trip through South America, both in Esperanto, are available. Contact me.]

Bill MAXEY (Powhatan VA)

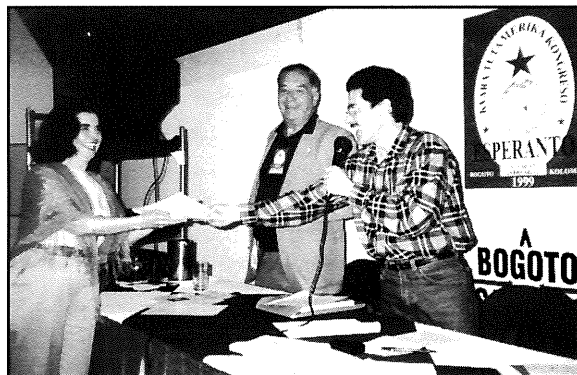
LOKE KAJ REGIONE

La loka organizanto de la ĉi-jara kongreso de ELNA, Esperanto-Asocio de Sankta-Luiso, havas novan adreson: 11850 Seven Hills Dr, Florissant MO 63033. (Jerry JOHNSON)

On April 17, the city of Berkeley CA sponsored an Earth Day event, where passers-by saw a booth dedicated to Esperanto as a "whole-earth language". Members of the San-Franciska Esperanta Regiona Organizo (SFERO) and of the Ligo de Orient-Golfaj Esperantistoj (LOGE) answered questions and distributed leaflets. An Esperanto banner was carried during a parade through the center of town. (Miko SLOPER)

Trideko da partoprenantoj el Kanado, Usono kaj Brazilo paroprenis la ĉi-jaran NOREK, okazintan inter la 7a kaj 9a de majo. Por NOREK 2000 invito venis el Vancouver, BC. (Mary HAMMER-SMITH, Olympia WA)

La Esperanto-Societo de la Karolinoj kaj Virginio okazigis printempan semajnfinan programon, la 21-23an de majo, en belega Blowing Rock, Nord-Karolino. I.a. oni spektis la E-ligvajn videobendojn *Incubus* kaj *En somera vilao*, kaj aŭskultis prelegojn pri vivstilaj aferoj, E-filmoj, Esperanto en Sudameriko kaj la eduk-projekto "Interkulturo". Krome, nun estas pridiskutata eventuala, multe pli granda, ĉiujara renkontiĝo en loko facile atingebla de la plimulto de orient-usonaj esperantistoj. (Bill MAXEY)

The All-American Esperanto Congress Planbook is changing hands

HOW DO PEOPLE LEARN ESPERANTO!

Once you've decided to study Esperanto, the logical question is "How?" There are numerous ways to learn it, but the best one for you will depend on many factors. Here are some of them:

– Financial: If you're short of funds, you can send for ELNA's free 10-lesson correspondence course. Or you can download an internet course by logging onto <http://www.ifi.fi/pacujo/esperanto/course>.

– Motivation: a) You're just curious; what is Esperanto all about? Richardson's *Esperanto – Learning and Using the International Language* would be a good choice.

b) You are fascinated by the language itself and just want to be able to read it; or you want to be able to correspond with people in other countries. Almost any textbook can serve these purposes (e.g., *Teach Yourself Esperanto*; *Beginner's Esperanto*)

c) You are most interested in conversing in Esperanto: Playing tapes can help fine-tune your listening skills. Those by Polish Radio are outstanding; also, some textbooks have accompanying tapes (e.g. *Jen Nia Mondo*; *Junul-kurso*; and *Saluton!*). Joining or starting a local conversation group can get your tongue, mouth, and voice in shape, and give you a motive for communicating ideas orally so that you'll be ready for foreign visitors or travel. But probably the fastest way to gain this skill is by attending the 3-week, total-immersion Esperanto summer classes at San Francisco State University (July 6-23 this year).

Also, ELNA's new video, *Esperanto – Pasporto al la tuta mondo*, is ideal for learning conversational phrases (the first four lessons are already available, and Lessons 5-8 will be completed this summer).

– Your genes: Some people learn languages best by listening; others by seeing; and most by a combination of both.

So whether you join a class or teach yourself, you can concentrate on whatever gets results for you. Also, learning any language – even Esperanto – is much more difficult for some than others, so don't get discouraged. (Recently a 14-year-old Santa Barbaran with exceptional genes was able to write flawless Esperanto after only a year of self-study and an internet course! But most people need more time and help.)

– Geography: If you're lucky, you can contact a local Esperanto group near you for guidance, and perhaps even join a class. If not, you can learn Esperanto on your own. (A French mathematics professor I once knew became fluent by talking aloud to himself on his walk to and from school.)

– Personality: If you're naturally self-disciplined and independent, you can profitably study Esperanto on your own. If you need guidance, a correspondence course might be your best choice. But if you enjoy being with people, attending an Esperanto class would be ideal.

If you really want to learn Esperanto, you'll find a way!

INSTRUADO – KILI METODO!

Oni diras ke la plej bonaj instruistoj neniam instruas per nur unu metodo. Sed por elekti ilin, vi devas unue scii kiaj ekzistas, kaj poste decidi kiuj plej taŭgas kaj por viaj klasanoj, por vi, kaj por Esperanto.

Unue, jen la bazaj ĝeneralaj didaktikaj principoj sur kiuj, laŭ Prof. Szerdahelyi, ĉia instruado devus resti:

- de facila instrumaterialo al malfacila
- de simpla... al kompleksa
- de konkreta... al abstrakta
- de ofta... al malofta
- de konata... al nekonata
- de kutima... al nekutima

Jen klarigoj pri kelkaj ofte uzataj instru-metodoj:

A. Rekta – Per ĉi tiu oni parolas nur Esperanton, kiun oni klarigas per gestoj, bildoj kaj aliaj Esperanto-vortoj. Pastro Andreo Cseh uzis ĉi tiun antaŭ cent jaroj ĉe Eŭropa koncentrejo kie oni parolis multajn lingvojn. Poste ĝi iĝis moda en Usono, kaj ankoraŭ evidentiĝas en kursoj de "tuta trempiĝo" (total immersion); ekzemple ĉe la someraj klasoj ĉe la Ŝtata Universitato de San Francisko, kie oni Esperante babilas en kaj ekster la klas-ĉambro. Inter la lernolibroj kiuj uzas la rektan metodon troviĝas *Saluton!*, *Junul-kurso*, *Esperanto por ni*, *Ludu kun ni kaj Esperanto por infanoj*. La lernantoj de Cseh estis sen libroj sed mem kreis kajerojn kiuj rolis kiel ilia instruilo.

B. TPR (Total Physical Response) – Per ĝi oni prezentas ĉiujn vortojn kaj konceptojn per fizika agado. Ofte la rekta metodo enhavas tiun eron. Eksperimentoj montras ke tio kion oni tiel lernas multe pli bone kaj longe restas en la memoro.

C. Situaci-komunika – Oni kreas en la klas-ĉambro situaciojn kiuj kondukas al natura konversacio. En siaj tri kajeroj *Tendaraj tagoj* Stefan MacGill proponas (unuavice por lernantoj inter dek-kaj dekkvar-jaraj), multajn tiajn okazojn, kun humuro kaj amuzaj desegnoj.

La nuntempa instru-tendenco estas emfazi la lernantojn kaj krei situaciojn kie ĉiuj ofte uzas la cellingvon pri aferoj kiuj interesas ilin. Tion instruanto povas fari kun aŭ ekster lernolibroj. Se vi volas lerni pri la plej efikajn pedagogiajn metodojn kaj uzi ilin, nepre partoprenu la instru-seminaron de d-ro Duncan Charters ([✉ esperanto@principia.edu](mailto:esperanto@principia.edu)) en Sankta Luiso, 27-29 julio tuj post la ELNA-kongreso.

Paĝo verkita de Dorothy HOLLAND (vidu adreson sur paĝo 10)